



LITTERATURA
Serpentium

JAARGANG 44
NUMMER 3

VOLUME 44
ISSUE 3



EUROPESE SLANGENVERENIGING - EUROPEAN SNAKE SOCIETY

INHOUDSOPGAVE

■ ARTIKELEN

Ervaring met het houden, kweken en opfokken van de schildneuslang <i>Rhamphiophis rostratus</i> (Peters, 1854) _____	116
Marc Herbel	
Het turbulente leven van de slangenzuil _____	133
Marcel van der Voort	
Slangen die ik niet heb gezien _____	136
Marcel van der Voort	
Slang ontdekt die daadwerkelijk radslagen maakt _____	140
Michelle Starr	
Slangen- en spinnengif zijn niet steriel _____	146
Michelle Starr	

■ RUBRIEKEN

Voorwoord _____	112
VAN HET BESTUUR	
‘Blij’ met de NVWA _____	115
LEUK OM TE WETEN	
Resten van een gigantische slang ontdekt in India _____	150
Daniel van Veelen	

CONTENTS

■ ARTICLES

- Experience in keeping, breeding and raising the rufous beaked snake
Rhamphiophis rostratus (Peters, 1854) 116
Marc Herbel
- The turbulent life of the serpent column 133
Marcel van der Voort
- Snakes I did not see 136
Marcel van der Voort
- Snake discovered that actually does cartwheels 140
Michelle Starr
- Snake and spider venom are not sterile 146
Michelle Starr

■ COLUMNS

- Foreword 112
- FROM THE BOARD
'Happy' with the NVWA 115
- NICE TO KNOW
Remains of a giant snake discovered in India 150
Daniel van Veelen

VOORWOORD

Wat is dat toch met al die ontsnapte koningspythons? De ene keer jagen ze iemand die haar hond uitlaat de stuipen op het lijf door rustig midden op de weg te liggen, zoals Odette Raats uit Strijbeek overkwam, dan weer probeert er eentje zonder te betalen een hockeywedstrijd in Spijkenisse bij te wonen. De te hulp geroepen dierenambulance moest de onverlaat met zachte drang van het sportcomplex verwijderen. Weer een andere koningspython verstoorde een rustige tv-avond van een Hageenaar door zich te verraden in zijn schuilplaats achter een radiator in de huiskamer, en in Leiden verhinderde opnieuw een koningspython een studente de vrije toegang tot haar woning. Ook hier moest de dierenambulance er aan te pas komen om de mensenrechten van de ongelukkige studente in kwestie te waarborgen. Alle getroffen en hadden geen idee hoe de dieren op de plek waar ze werden aangetroffen, waren terechtgekomen. Het bijzondere van al deze ontmoetingen is toch wel, dat de dieren het geluk hadden dat er niemand van de getroffen mensen in paniek toe overging om met een stok of steen het vege lijf te redden door het ondier te doden. Verder bleken alle koningspythons in goede gezondheid te verkeren en dat terwijl er in Nederland op al die momenten nog geen sprake was van weer dat een beetje gunstig was voor deze tropische dieren. Foto's die de artikelen begeleidden, lieten trouwens geen wilde koningspythons zien, maar varianten die ook nog eens erg prijzig schenen...

Slangen blijven met enige regelmaat de media halen, Soms vanwege ontsnappingen zoals hierboven beschreven en waaraan de gemiddelde Nederlander steeds meer lijkt te wennen – totdat er weer een gevaarlijke gifslang de krantenkoppen haalt natuurlijk – maar een enkele keer ook vanwege iets uitzonderlijks waarover zelfs slangenhouders zich zouden kunnen verbazen. Neem het geval 'Ronaldo', de regenboogboa die op het City of Portsmouth

FOREWORD

What is it with all these escaped royal pythons? Sometimes they scare the hell out of someone walking her dog by lying quietly in the middle of the road, as happened to Odette Raats from Strijbeek, other times one tries to attend a field hockey game in Spijkenisse without paying. The animal ambulance called to the rescue had to gently force the miscreant away from the sports complex. Yet another royal python disturbed a Hageener's quiet TV evening by betraying itself in its hiding place behind a radiator in the living room, and in Leiden another royal python prevented a student from free access to her home. Again, the animal ambulance had to be called to safeguard the human rights of the unfortunate student in question. All those affected were not snake keepers and had no idea how the animals had ended up where they were found. The extraordinary thing about all these encounters is surely that the animals were lucky that none of the affected people panicked into using a stick or stone to save their lives by killing the beast. Furthermore, all the royal pythons appeared to be in good health, and that while there was no weather in the Netherlands at all those times that was somewhat favourable for these tropical animals. Pictures accompanying the articles, by the way, did not show wild royal pythons, but variants that also seemed to be very pricey...

Snakes continue to hit the media with some regularity, sometimes because of escapes such as those described above and to which the average Dutchman seems to be getting more and more accustomed – until another dangerous venomous snake makes the headlines, of course – but occasionally also because of something exceptional about which even snake keepers might be surprised. Take the case of 'Ronaldo,' the rainbow boa cared for at the City of Portsmouth College in England that has 'man' on its conduct sheet. Well, one day fourteen young rainbow boas crawled in the terrarium with him, when he had bare-



Python regius morph. Foto/Photo: Fidiás Cervantes

College in Engeland wordt verzorgd en die 'man' op zijn conductestaat heeft staan. Welnu, op zekere dag kropen er veertien jonge regenboogboa'tjes bij hem in het terrarium, terwijl hij er amper drachtig had uitgezien. Na deze gezinsuitbreiding moet Ronaldo misschien een naamsverandering ondergaan die recht doet aan zijn échte seksuele status. Maar zelfs al zou Ronaldo van meet af aan 'Renate' hebben geheten, dan nóg zou zijn/haar prestatie uitzonderlijk zijn geweest, want zijn/haar laatste contact met een andere slang dateerde al van negen jaren her. Dus of er nou sprake is geweest van amphigonia retarda of van parthenogenese, Ronaldo heeft hoe dan ook een knappe prestatie verricht. Van nachtmerrieachtige allures was trouwens het bericht dat een Thai bij zijn ontwaken 's ochtends een cobra in zijn onderbroek aantrof. De toegesnelde slangenvanger wist met beleid en een slangenhaak de slang zonder beschadigingen en voor de man in kwestie zonder nare gevolgen tevoorschijn

ly looked gravid. After this family expansion, Ronaldo may have to undergo a name change that does justice to his true sexual status. But even if Ronaldo had been called 'Renate' from the beginning, his/her performance would still have been exceptional, because his/her last contact with another snake dated back nine years. So whether there was amphigonia retarda or parthenogenesis, Ronaldo performed a clever feat either way. Of nightmarish allure, by the way, was the report that a Thai found a cobra in his underpants upon waking in the morning. The snake catcher, who had rushed to the scene, was able to remove and dispose of the snake without damaging it and without unpleasant consequences for the man in question. Just imagine! For some, a nest of thousands of rattlesnakes could also be an ingredient for a nightmare. Those should definitely not follow this url (www.theguardian.com/environment/article/2024/jul/17/colorado-rattlesnake-den-webcam-stream?CMP=Share_An-

te halen en af te voeren. Het zal je maar gebeuren! Voor sommigen zou een nest met duizenden ratelslangen ook een ingrediënt voor een nachtmerrie kunnen zijn. Die moeten dan zeker niet deze url volgen (www.theguardian.com/environment/article/2024/jul/17/colorado-rattlesnake-den-webcam-stream?CMP=Share_Android-App_Other), want die toont de beelden van een webcam die Emily Taylor in een overwinteringsplaats van ratelslangen heeft geplaatst voor haar onderzoek naar het gedrag van deze dieren. Dat onderzoek moet zo wel tot interessante bevindingen leiden. We hopen er eerdaags van te horen.



We gaan verder met slangen in deze aflevering van *Litteratura Serpentina*. Daniël van Vee-len informeert ons over de fossielen van een reuzenslang die zijn aangetroffen in een Indiase mijn. Wat een indrukwekkend dier moet dat zijn geweest! Marc Herbel verzorgt een alleszins interessante slangensoort en doet ons daar enthousiast verslag van. Hij lardeert zijn tekst met schitterende afbeeldingen. Michelle Starr rapporteert in één van haar artikelen over slangen die radslagen kunnen maken; in het andere gaat zij in op het gegeven dat slangen- en spinnengif allesbehalve steriel zijn. Marcel van der Voort doet verslag van een mislukte zoektocht naar slangen, maar ziet dank zij hulp van derden toch nog kans om mooie foto's te laten zien van dieren die hij zelf niet gevonden heeft. Ook doet hij verslag van een interessante reis naar Delphi in Griekenland en Istanbul in Turkije die hij vanuit zijn leunstoel ondernomen heeft.

Wij vertrouwen erop dat we u weer een interessante aflevering bezorgd hebben.

Marcel van der Voort
Tom Hellebuyck
Richard de Jong
Anton van Woerkom

droidApp_Other), because it shows the images of a webcam that Emily Taylor placed in a brumation site of rattlesnakes for her research on the behaviour of these animals. That research should lead to some interesting findings this way. We hope to hear about it soon.



We continue with snakes in this issue of *Litteratura Serpentina*. Daniel van Veelen informs us about the fossils of a giant snake found in an Indian mine. What an impressive animal that must have been! Marc Herbel cares for an highly interesting species of snake and reports to us enthusiastically. He lards his text with brilliant illustrations. Michelle Starr reports in one of her articles on snakes that can do cartwheels; in the other article she discusses the fact that snake and spider venom are anything but sterile. Marcel van der Voort reports on an unsuccessful search for snakes, but thanks to the help of others, still manages to show beautiful pictures of animals he did not find himself. He also reports on an interesting trip to Delphi in Greece and Istanbul in Turkey that he undertook from his reading chair.

We trust we have provided you with another interesting issue.

Marcel van der Voort
Tom Hellebuyck
Richard de Jong
Anton van Woerkom

'BLIJ' MET DE NVWA?

In oktober 2023 werd een hagedissenliefhebber door de NVWA bezocht, die bij hem een kweekgroep van zijn juwelengekko's in beslag nam. Het betrof dieren die hij in 2010 en 2011 had gekocht en die volgens de NVWA niet legaal zijn verkregen. Samen met de dieren werden ook zijn computers, telefoons en diverse administratieve bescheiden in beslag genomen. De eigenaar heeft de dieren in 2013 zelf bij CITES aangemeld, toen deze in 2013 op Appendix II kwamen. Daarna heeft de NVWA de dieren vanaf 2017 jaarlijks gezien wanneer ze een controle deed.

De NVWA wil er een strafzaak van maken en de eigenaar heeft hiervoor dus een advocaat in de arm moeten nemen. Inmiddels blijkt dat de NVWA op dezelfde manier bezig is met inbeslagnames van andere gekko's, varanen, kikkers, vogels en zoogdieren.

De NVWA zoekt voor de betreffende soorten terug tot de import met de originele CITES-formulieren. Als er ergens in deze lijn een gat zit, vindt de NVWA dat het niet aannemelijk is dat de dieren legaal zijn verkregen en worden ze in beslag genomen.

Het probleem is dat Nieuw-Zeeland de export van deze dieren al veel langer verboden heeft, waarschijnlijk al sinds 1975. Om de legale herkomst van deze dieren aan te tonen, zul je dus terug moeten gaan tot vóór de datum van het exportverbod.

Het trieste is dat de NVWA dit dus al sinds 2013 weet en daar sinds 2017 jaarlijks gaat controleren. Ze heeft het dus zelf jaren toegestaan. Verder kan je je afvragen of de dieren bij inbeslagname wel goed verzorgd worden. Deze liefhebber heeft enorm geïnvesteerd in de juiste omstandigheden; hij kweekt ze om het jaar, en dan ook nog één jong per keer. Je kunt de dieren ook bij de liefhebber laten zitten en na het oordeel van de rechter tot inbeslagname overgaan, maar dan wel met een plan van aanpak. Tenslotte zitten de dieren bij de echte liefhebber meestal beter dan in een noodopvang of dierentuin.

'HAPPY' WITH THE NVWA?

In October 2023, a reptile enthusiast was visited by the NVWA (Netherlands Food and Consumer Product Safety Authority), who seized a breeding group of his jewel geckos. These were animals he had purchased in 2010 and 2011, which, according to the NVWA, were not legally acquired. Along with the animals, his computers, phones, and various administrative documents were also confiscated.

The owner had registered the animals with CITES in 2013 when they were added to Appendix II. Since then, the NVWA has inspected the animals annually from 2017 onwards during their routine checks.

The NVWA intends to pursue a criminal case, forcing the owner to hire a lawyer. It has become evident that the NVWA is also conducting similar seizures of other geckos, monitor lizards, frogs, birds, and mammals.

For the species in question, the NVWA traces back to the original import with the original CITES documents. If there is a gap in this documentation, the NVWA concludes that it is unlikely that the animals are legally acquired, and they are therefore confiscated.

The problem is that New Zealand has banned the export of these animals for much longer, likely since 1975. To prove the legal origin of these animals, one would need to trace them back to before the date of the export ban.

The sad part is that the NVWA has been aware of this issue since 2013 and has been conducting annual inspections since 2017. They have effectively allowed it themselves for years.

Moreover, there are concerns about whether the animals are being properly cared for after being seized. This enthusiast has invested significantly in the right conditions; he breeds them every other year, and even then, only one offspring at a time. The animals could be left with the owner until the judge's decision on the confiscation, but with a clear action plan. After all, animals are usually better off with a true enthusiast than in an emergency shelter or a zoo.

ESV-boeken en andere uitgaven
ESS-editions and others publications

NEDERLANDSTALIGE UITGAVEN **HERPETOLOGISCHE BUNDELS:**

- Marcel van der Voort, 2014, *Adders onder het gras! Over slangen in mythen en verhalen*. Een bloemlezing van cultuurhistorische artikelen zoals in de jaargangen 13 t/m 31 in *Litteratura Serpentina* zijn verschenen. Tweede, aangevulde en gecorrigeerde oplage. € 17,50.
- Ron Bronckers (2019), *Adderjagers! Portretten van een verdwenen en vergeten beroep*. Verzamelde artikelen uit de jaargangen 28 t/m 38 van *Litteratura Serpentina*. Tweede, vermeerderde druk. € 25,-.
- *Herpetologische Bundels deel 4: Waterslangen, 2013*. Bloemlezing van artikelen over waterslangen uit de jaargangen 1 t/m 30 van *Litteratura Serpentina*. € 15,-.
- Sterrin Smalbrugge (2019), *Het Grote Reptielenboek*. € 19,99.

Om te bestellen binnen Nederland, neem contact op met de penningmeester: treasurer@snakesociety.nl. Vermeld daarbij de gewenste titel en vraag naar de prijs inclusief verzendkosten. U krijgt dan na betaling uw exemplaar toegestuurd.

ENGLISH TITLES PUBLISHED IN THE SERIES **HERPETOLOGICAL VOLUMES:**

- Marcel van der Voort, 2012, *There's a snake in the grass! About snakes in myths and stories*. € 17,50.
- Ron Bronckers, 2019, *Viper hunters! Portraits of a vanished and forgotten profession*. € 25,00.
- A.A. Verveen, 2nd Edition 2024, *The Behaviour Cycle of the Boa constrictor in Captivity*. € 29,50.

Please contact the treasurer to order a copy. Name the title you wish to order and ask for the price including shipping costs.
E-mail: treasurer@snakesociety.nl

